

Referat av Agneta Olofsson från mötet 21 september 2022

Lena Ström berättade om **Juveler och ädelstenar** – livets glitter.

De äldsta fynden av smycken är 100 000 år gamla hårspännen och broscher som höll ihop kläderna.

För 3000-5000 år sedan började en mer industriell tillverkning i Egypten.

I slutet av 1700-talet kom bijouterier, som även den nya medelklassen hade råd med.

Smycken är ofta symboler för social status, från kungakrona till vigselring, eller tillhörighet, t.ex. kors.

Ädla metaller är **platina, guld** och **silver**.

I Sverige bryts 4 ton guld/år i gruvor i Västerbotten. Guldsmycken består av 75% guld och 25% silver och koppar.

Sala silvergruva var Europas största på 1500-talet.

Pärlor bildas runt sandkorn i musslor. Det är musslans försvarsmekanism. Äkta pärlor bildas naturligt.

I odlade pärlor lägger man ett sandkorn i musslan.

Ädelstenar är slipade och/eller polerade mineraler. **Diamant** är det hårdaste materialet i naturen, nummer 10 på Mohs hårdhetsskala (talk har nr 1). Diamant är kol, har bildats under hårt tryck och kan ha inneslutningar. En diamants kvalitet bedöms efter:

Carat / vikt En carat är 200 mg, vikten av ett frö från johannesbrödfrukträdets, carat tree.

Clarity / renhet

Color / färg

Cut / slipning, formen på stenen.

Berömda diamanter är Koh-i-Noor, som sitter i engelska kungakronan. Cullinandiamanten är världens största, 620 gram före slipning. Det finns även svart diamant.

Andra ädelstenar och halvädelstenar är smaragd, rubin, safir, tanzanit (finns i *en* gruva i Tanzania), aventura, ametist, aquamarin, topas, granat, turmalin. Många av dessa är s.k. månadsstenar, lyckostenar.

Man har också trott att ädelstenar kan bota sjukdom. Blodsjukdom botas av röda stenar och synen av gröna stenar.